

וארטים לפרשת השבוע

כא י. כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוך בידך ושבת שבינו. יש להקשות מה הטעם פתח באויבך שהוא לשון רבים וסיים בלשון יחיד ונתנו ולא כתב ונתנם, וכן ושבת שבינו לשון יחיד הול"ל ושבת שביים? וי"ל דמצינו ביומא סט. שאנשי כנה"ג הרגו את היצה"ר של ע"ז ואז הם רצו לבטל את היצה"ר של עריות והצליחו רק לסמא לו את העין וזה השפיע על ביטולו על ז' קרובים. ולפי"ז י"ל דזה רמזה התורה כי תצא למלחמה על אויבך שזה שניים יצא דע"ז ויצא דעריות. ונתנו ה' אלוך בידך רק אחד מהם והוא יצה"ר דע"ז, ואילו מהשני רק ושבת שבינו והיינו דלא נתנו ה' אלוך בידך לגמרי אלא רק סימו לו את העיניים. וזה מרומז ברש"י לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר. חיד"א

כא י. כי תצא למלחמה על אויבך. הטעם שהוא בלשון יחיד, תצא ולא תצאו, י"ל שאיתא בגמ' שדורו של אחאב אף שלא היו צדיקים נצחו במלחמה כיוון שהיו באחדות, וזמ"ש כי תצא באחדות, ונתנו ה' בידך.

כא יא. וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאישה. איתא בסנהדרין אמר חושי הארכי לדוד המלך מ"ט קנסיבת יפת תואר? א"ל יפת תואר רחמנא שרייה. א"ל לא דרשת סמוכין, דסמך ליה ליפת תואר בן סורר וכל הנושא יפת תואר הו"ל בן סורר. ולפי זה מובן מדוע במעשה דבת שבע אצל דוד לא הגיעה הציצית וטפחה על פניו כמו שהיה בסיפור במנחות מד על אדם הזהיר בציצית ונסע לעבור עבירה בארבע מאות זהובים ואז באה הציצית וטפחה על פניו שיפרוש, ד"ל דכיוון דדוד נסיב יפת תואר שמע מינה דלא דריש סמוכין וכמו שמבואר בסנהדרין, וא"כ אסור לו ללבוש ציצית בסדין של פישתן משום דהוה כלאים וכמבואר במנחות דף מ, ולכך הציציות לא טפחו על פניו כי לא היתה לו ציצית. חת"ס.

כא יא. וראית בשביה אשת יפת תואר. וברש"י לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ווארט חסידי אומר ע"פ יבמות סג'. שרב אמר לתלמידיו שאשה מצילה משני דברים, א. מגדלת הבנים לתורה. ב. מצילה מן החטא. ויפת תואר הרי לא מגדלת הבנים לתורה, כי הרי בנה יצא בן סורר, א"כ לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר.

כא טו. כי תהיינה לאיש שתי נשים האחת אהובה ואחת שנואה. איתא בקידושין סח. וכי יש אהובה ושנואה לפני המקום. היינו וכי אהבתו ושנאתו של בעל חשובה לפני ה'? אלא אהובה, אהובה בנישואיה, ושנואה, שנואה בנישואיה. ושנואה היינו שנשא חייבי לאווין. ולפי"ז אתי שפיר גם הפסוק בפרשת ויצא, דאיתא שם ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע ה' כי שנואה אנכי ותקרא שמו שמעון. ויש להקשות אמאי בראובן לא אמרה כי שנואה אנכי, שהרי כבר אז היתה שנואה? ולפי הנ"ל יש לומר ששנואה היינו חייבי לאווין כמבואר בפרשתנו, ולאה נהייתה חייבי לאווין, היינו אחות אשה, רק בלידת שמעון, כי על ראובן נתעברה מטיפה ראשונה כדכתיב בכורי אתה כוחי וראשית אוני וא"כ עדיין לא נשא את רחל ולא הייתה שנואה דהיינו חייבי לאווין. משא"כ בלידת שמעון כבר נהייתה שנואה כי יעקב נשא את רחל מיד בגמר השבע ברכות של לאה.

כא טו טז. כי תהיינה לאיש שתי נשים וגו' וילדו לו בנים האהובה והשנואה וגו' והיה הבן הבכור לשנואה. יש להקשות דבתחילת הפסוק מבואר שהאהובה ילדה ראשונה כי כתוב וילדו לו בנים האהובה והשנואה, משמע קודם האהובה. ואילו בהמשך כתוב והיה הבן הבכור לשנואה? ואומרים ע"כ בשם הגאון, דהאהובה ילדה קודם כי ילדה בחודש השביעי, והשנואה ילדה בתשיעי וילדה אחרי האהובה, אבל מכיוון שהתעברה קודם לאהובה לכך הולכים אחרי העיבור והבכור הוא לשנואה. וכבר צווחו ע"כ רבים ובהם השואל ומשיב, החכמת שלמה ועוד רבים, שהרי לדינא הולכים אחר הלידה ולא אחר העיבור. והגדיל לעשות הנצי"ב בהעמק דבר שכתב שהוא לא מאמין לשמועה שיצאה ושקר העידו בשם הגר"א. וליישב דברי הגר"א מובא בעלון הנפלא 'איחוד וחידוד' שביאר דבריו כך: הנה בסנהדרין נז: איתא דבן נח חייב על העוברים, משום דלגביו עובר חשיב נפש. מאידך גיסא בישראל הוא בטל לגבי אמו ולא חשיב נפש. ולפי"ז י"ל שבבן נח הבכור הוא כבר משנעשה עובר, והרי השנואה היא יפת תואר (חז"ל כאן והובא ברש"י יא) שהיא בן נח, ולכך בנה שהתעברה ממנו מקודם הוא בכור, ומה שבלידה תליא מילתא הוא רק בישראל. ולכך וילדו לו בנים קודם האהובה, אבל והיה הבן הבכור הוא לשנואה. (יש להאיר כאן את דברי ר"י איבשיץ שהטעם בזה היה הבן הבכור לשנואה, משום שצדיקה הקב"ה מתאוה לתפילתה כמו שמצינו אצל האמהות לכן הוא משהה אצלה את זמן ההריון).

כא טז – יז. והיה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה לו וגו' כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר ימצא לו. יש לדקדק שלגבי ירושת כל האחים כתוב לשון אשר יהיה לו ואילו לגבי בכור כתוב אשר ימצא לו. וצריך להבין למה חילק בלשון בין כל האחים לבכור? ואומר הגר"א שבכל האחים כתוב אשר יהיה, משום שהכוונה היא גם למה שיגיע בעתיד. משא"כ בבכור כתוב בו אשר ימצא כי דינו לרשת פי שניים רק ממה שנמצא כבר בשעת הירושה ולא יקבל פי שניים במה שראוי להגיע לאחר מכן.

כא. ורגמוהו כל אנשי עירו באבנים ומת וביערת הרע מקירבך וכל ישראל ישמעו ויראו. יש להקשות למה לא הוסיף כאן הנוסח ולא יזידון עוד כמו שמצינו בפרשה הקודמת בשופטים יז יג על ממרא פי הכהן? וי"ל שמצינו במנהדרין עא. שבן סורר לא היה ולא עתיד להיות. וא"כ מובן למה לא כתוב ולא יזידון עוד כי מעולם לא זדו בזה, אז ל"ש לא יזידון עוד.

כא. וכל ישראל ישמעו ויראו. אומרת הגמ' מכאן שצריך הכרזה בבי"ד כדכתיב וכל ישראל ישמעו ויראו. יש להקשות מדוע בזקן ממרא שנאמר שם וכל ישראל ישמעו ויראו דורשים שם שממתינים לו עד הרגל ולא אומרים שמכריזים בבי"ד כבן סורר? וי"ל שבן סורר אם נחכה עד שיגיע הרגל פעמים שכבר לא יהיה חייב מיתה, כי בן סורר חייב מיתה רק בג' חודשים לאחר היותו בר מצווה, משא"כ בזקן ממרא. מנחה בלולה.

כא. כב-כג. וכי יהיה לאיש חטא משפט מוות והומת ותלית אותו על עץ: לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברנו ביום ההוא וגו'. יש להבין מה היא הכפילות הזאת **קבור תקברנו**. וי"ל ע"פ סנהדרין מו. שהרוגי בי"ד לא היו קוברים אותם בקברי אבותם אלא היו להם שני בתי קברות מיוחדים, אחד לנהרגים ולנחנקים, ואחד לנסקלין ולנשרפים. ורק משנתעכל הבשר היו מלקטין את העצמות וקוברין אותן במקומן, דהיינו בקברות אבותיו. ולפי"ז אתי שפיר קבור תקברנו. כי הפסוק בא לרמז לנו שיש לו קבורה אחר קבורה. פעם אחת מיד אחרי העונש ופעם שנייה משנתעכל הבשר.

כב ד. לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים בדרך וגו'. במשך חכמה כאן התקשה למה כאן הנוסח הוא **לא תראה את חמור אחיך**, ואילו במשפטים הנוסח הוא **כי תראה חמור שונאך? וי"ל**, אומר המשך חכמה, שבמשפטים הוא ראה ב' חמורים אחד של שונא ואחד של אוהב ויש נידון מה ירים קודם, לכך כתב **כי תראה חמור שונאך** שיש לראות ולדון מה ירים קודם, אבל כאן מדובר שיש רק חמור אחד שאז אין עליו לדון אלא מיד לעזור ולכן כתב **לא תראה**, והיינו שלא יתבונן אלא מיד יעזור. והטעם שאצלנו לא העמיד בב' חמורים של שונא ואוהב, כי כאן אחרי חטא העגל ואחרי כל החטאים שחטאו במדבר כשכולם היו מלאים בחטא ל"ש מקרא של שונא, כי שונא מבואר בחז"ל שאני שונא אותו בגלל חטאו, וד"ז שייך דווקא אם פלוני חטא ואני צדיק כמו שהיה בזמן צאתם ממצרים (פרשת משפטים) עוד קודם חטא העגל ושאר החטאים שעברו, אבל כאן לא שייך לומר שאחד חטא והשני לא, כי כולם היו מלאים בעבירות.

כב ז. שלח תשלח וגו' למען ייטב לך והארכת ימים. ויש לעיין דהכא הוקדמה ברכת אריכות ימים לברכת ייטב לך, ואילו לעיל ה' טז בכיבוד הורים כתוב הפוך למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך והדבר צריך טעם. וי"ל דמבואר בתרגום יונתן כאן שפירש למען ייטב לך קאי על עולם הזה ולמען יאריכון ימך קאי על עולם הבא. והנה מצינו בירושלמי ריש פאה שכיבוד אב ואם הוא מצוה חמורה שבחמורות, ושילוח הקן הוא קלה שבקלות, ומצינו בזבחים קיט. דדרך התורה לכתוב בדרך דלא זו אף זו. וא"כ בשילוח הקן שהיא מצווה קלה הו"א שיקבל שכר רק בעוה"ז ולכן נאמר קודם למען ייטב לך בעוה"ז והתורה מוסיפה שלא רק בעוה"ז אלא ולמען יאריכון ימך גם בעוה"ב. משא"כ בכיבוד אב שזה חמור הו"א איפכא, שיקבל שכר רק בעוה"ב וקמ"ל שאף בעוה"ז. טעמא דקרא.

כב ז-ח. שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארכת ימים. כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך. הטעם שנשמכה פרשת שילוח הקן ל"ולא תשים דמים בביתך", אולי י"ל ע"פ קידושין לט: מסופר שם על אדם שאביו שלח אותו להוריד גוזלות ע"י שילוח הקן והוא עלה וירד ובירידתו נשבר הסולם והוא מת. ומקשינן שם הרי כתוב למען ייטב לך והארכת ימים והוא מת מאותה מצווה, ומשנינן סולם רעוע הווי, דקביע הזיקא ולא סמכינן בזה אניסא. וזה מה שכתוב כאן שאם אדם משלח את הקן הוא יאריך ימים, אבל כל זה הוא בתנאי שלא ישים הוא דמים בביתו, היינו שלא ישים סולם רעוע או בלא מעקה.

כג ג ד. לא יבוא ממזר בקהל ה' גם דור עשירי לא יבוא לו בקהל ה'. לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבוא להם בקהל ה' עד עולם. רבים נתקשו כאן למה גבי עמוני ומואבי איתא עד עולם, ואילו בממזר לא כתיב עד עולם, בפרט לפי מה דאיתא בסיפרי שגם ממזר נאסר עד עולם גז"ש מעמוני ומואבי? וי"ל א. ע"פ מה דאיתא בקידושין עב: עתידין ממזרים להיטהר לעת"ל ודרשת הסיפרי זה על הזמן הזה. עוי"ל שגם בזה"ז יש אפשרות לממזר להיטהר כדאיתא בקידושין סט יכולים ממזרים להיטהר ע"י שיא שפחה ויוולד בן וישחררו. ועוי"ל דהא מבואר ביבמות עח: שבדרך כלל ממזרים מתים עד עשרה דורות, ולכן ממילא לא שייך כ"כ שיחיו יותר מכך, לכן לא כתב עד עולם. טעמא דקרא.

כג ד. לא יבוא עמוני בקהל ה'. ובחז"ל עמוני ולא עמונית ולמה עמונית מותר, כתוב כי כל הטעם שעמוני לא יבוא ע"ד אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים, ואין דרך אישה לקדם בלחם את האנשים, ומקשה ע"כ הגמ' היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים ונשים לקראת נשים ומסיק כל כבודה בת מלך פנימה. ויש להקשות הא המואביות היו פרוצות ביותר ואפי' המלכים הפקירו בנותיהם וא"כ היה להם לקדם את הנשים בלחם ומים? וי"ל דתירוץ הגמ' כל כבודה בת מלך פנימה הכוונה היא לנשים היהודיות ולכן המואביות לא יכלו לקדם בלחם ובמים, כי היהודיות היו בפנים ולא ראו אותם. חכמת שלמה למהרש"ל יבמות עז.

שם. ואשר שכר עליך את בלעם לקללך. למה כתב אשר שכר ולא נקט שלח או ביקש? ויש ליישב דבלא שכירות יכול לומר אין שליח לד"ע דדברי הרב ודברי התלמיד, אבל בשכירות יש משמעות במחנה אפרים שלוחין יא. שיש שליח לד"ע ול"א דברי הרב, כי ע"י השכירות הוא נהיה ממש כידו ועי"ש.

כג ד ה. לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה' על דבר אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם לקללך. יש להקשות מדוע החטא הזה שלא קידמו אתכם בלחם ובמים כ"כ גדול שבגלל זה נענשו כ"כ, אולי לא היה להם כסף? וי"ל שהפסוק ממשיך ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור לקללך, ז"א שכסף לקלל היה להם, אז א"כ הם נענשים שלא נתנו להם לחם ומים. האדמו"ר מרדומסק.

כג כד. מוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' אלוּקִיךְ. נראה לבאר פסוק זה ע"פ כתובות עז: שמואל שם שריב"ל נשבע שלא יצא מגן עדן ובדקו אחריו ומצאו שמעולם לא נשבע על שקר, ולכן מוכרחים לקבל שבועתו. וזה מרומז בפסוק שלפנינו אם מוצא שפתיך תשמור אז תזכה ועשית כאשר נדרת, והיינו שיעזרוך מהשמים לקיים כל מה שקיבלת על עצמך כדי שתוכל להמשיך לקיים מוצא שפתיך. באר מנחם

כד ח – ט. השמר בנגע הצרעת וגו' זכור את עשה ה' אלוּקִיךְ למרים בדרך בצאתכם ממצרים. אומר רש"י כאן מחז"ל שאדם יזכור מה נעשה למרים כשדיברה במשה ולקתה בצרעת. וקשה ע"ז הא מבואר בשמות ד ו שמשה נענש בצרעת משום שדיבר לשה"ר על ישראל ואמר לא יאמינו בי, וא"כ אמאי הוצרכנו להרחיק נדוד למרים ולא הבאנו ראיה ממשה עצמו שלקה בצרעת בגלל שדיבר בישראל? וי"ל, אומר הפנים יפות, שמבואר בחז"ל (מנחות מא) שבעידנא דריתחא הקב"ה מעניש גם מי שלא צריך להיענש, והנה בזמן שעם ישראל היה בעבודה במצרים זה היה שעת כעס כמו שמצינו שמשה כמעט נהרג על שלא מל את בנו שלא נענשים ע"כ בזמן רגיל כי זה מצוות עשה, ולכך אין משם ראיה. אבל מרים נענשה בזמן שהקב"ה לא כעס כדכתיב בדרך בצאתכם ממצרים והיינו בשעת הגאולה ולמרות זאת נענשה לכן הבאנו הראיה ממנה.

כד יט. למען יברכך. וברש"י נפלה מטבע מידו ומצאה עני ה"ה מתברך עליה. הגמ' מספרת על רבי עקיבא שהיה מהלך ברחוב ופגש ברבי טרפון שהיה עשיר מופלג מאוד. הציע לו ר"ע לקנות מספר עיירות א"ל ר"ט בסדר והפקיד בידו כסף, לימים פגש ר"ט את ר"ע וא"ל היכן העיירות, לקחו ר"ע והראה לו תתי"ם וישיבות שהקים בכסף, א"ל ר"ט אוי לי ששמתני כספי על קרן הצבי, א"ל ר"ע כתוב פיזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד, ור"ט שמח. לכאורה הסיפור הזה מאוד מאוד תמוה. איך התנא ר"ט אמר על צדקה קרן הצבי, ועוד מה חידש לו ר"ע? וי"ל שר"ט אמר חבל, הרי מצוות מדאורייתא צריכות כוונה ואני כלל לא כיוונתי לזה, ענהו ר"ע שפזר נתן לאביונים, דהיינו שאם נפל סלע מידו ומצא את זה עני, צדקתו עומדת לעד, וכמו שכותב רש"י כאן, א"כ חזינן דלא בעינן כוונה בצדקה.

כה ג. ארבעים יכנו. איתא במכות כמה טיפשי שאר אינשי דקיימי מקמי ס"ת ולא קיימי מקמי גברא רבא, דאילו בס"ת כתיב 40 יכנו ואתו רבנן ובצרו חדא. וקשה הרי כבר כתוב הרבה קודם לכן בפרשת אמור בספירת העומר תספרו 50 יום וחכמים אמרו שמונים רק 49, וא"כ למה לא הביאו ראיה משם? אומר האוסטרבצא, שלהוריד מכה מיהודי זו גדלות יותר מאשר לפחות יום.

כה יז – יח. זכור את אשר עשה לך עמלק וגו' ואתה עיף ויגע ולא ירא וגו'. אומר רש"י עיף בצמא דכתיב ויצמא שם העם למים וכתוב אחריו ויבא עמלק, לכאורה מה מעניין אותנו עניין הצמא לעמלק. מתרץ ע"כ הבית הלוי דהנה מבואר ברש"י בשמות יז ט שעיקר מעשה עמלק הוא בכשפים, והנה כדי לבטל מעשה כשפים בעיני מים כמבואר בסנהדרין סז: ולפי"ז מובן היטב מה שאומר רש"י כיוון שהיו עיפים בצמא ולא היה להם מים לכן ויבא עמלק כי לא היה אפשרות לבטל כשפיו כשאין שם מים.

כה כב. והכהו לפניו. מכאן רמז שהקב"ה מעניש מידה כנגד מידה, כי המילה והכהו אפשר לקרוא אותה ישר והפוך אותו הדבר, שאם אדם מכה כך הקב"ה יכה אותו הדבר, וכעין שמצאנו במידה טובה ונתנו נקרא ישר והפוך אתה נותן תקבל חזרה.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

החשיבות של ההתחלה

פרשתינו פותחת בשלש פרשיות א' יפת תואר ב' ירושת הבן של האשה השנואה ג' בן סורר ומורה. ולכאורה נראה שאין שום קשר בין הפרשיות הללו. אבל אומר רש"י: ולקחת לך לאשה - לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע. שאם אין הקדוש ברוך הוא מתירה ישאנה באיסור. אבל אם נשאה, סופו להיות שונאה, וסופו להוליד ממנה בן סורר ומורה, לכך נסמכו פרשיות הללו: הנה הבן סורר ומורה, כעת הוא לא עבר עבירה כל כך חמורה שחייב עליה מיתה, בסך הכל גנב מאביו כסף וקנה בשר ויין, אלא אמרה תורה, שאם הוא ימשיך בהתנהגות הזו, סופו יהיה כשיתאווה לבשר וליין, ולא יהיה לו כסף לתאוות שלו, ילך וילסטם את הבריות ויהרוג נפשות. ולכאורה מדוע הוא נידון כעת בשל עבירות שהוא עדיין לא עבר, הלא מצינו מפורש בתורה, כי הנהגתו של הקדוש ברוך הוא, היא לדון את האדם כפי מצבו העכשווי, ולא לפי עתידו וכן מצינו בישמעאל דכתיב באשר הוא שם. והיינו שדנו אותו לפי מה שהוא היום. וכן אמרו בראש השנה טז: אמר רבי יצחק: אין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה, ואם כן צריך ביאור, מדוע בבן סורר ומורה, מצינו שניידון על שם סופו, והביאור הוא: כי לבן סורר יש שורש רקוב, הראשית שלו רקובה, וכשהראשית רקובה הכל אחר כך יוצא רקוב. ואין סיכוי שיצא ממנו משהו טוב. אבל ישמעאל, שהשורש שלו היה טוב, בנו של אברהם אבינו, אז למרות שעתיד לעשות עבירות ולהמית את ישראל בצמא, מכל מקום כיון שההתחלה שלו היא טובה, יש סיכוי טוב שיחזור בתשובה, כמו שהיה לבסוף שישמעאל עשה תשובה. רעיון זה מצינו בספר החינוך (מצוה תקס) לגבי ממזר, כולם שואלים מה הממזר אשם בחטא שעשו הוריו, שאסור לו להתחתן עם בת ישראל? אומר החינוך משרשי המצוה, לפי שתולדת ממזר רעה מאוד, שנעשית בטומאה ובמחשבת פיגול ועצת חטא, ואין ספק כי טבע האב צפון בבן, וזו המציאות כשזורעים קוצים יוצא קוצים. **מסופר** בגמ' ביומא שהיתה אשה אחת מעוברת שהריחה ביום הכפורים דבר מאכל, באו לפני רבי לשאול אותו האם לתת לה לאכול או לא? אמר להם לכו ותלחשו לה באוזן, שהיום יום כיפור, לחשו לה וקיבלה את הלחישה, ופסקה תאוותו של העובר לקבל מזון ממעי אימו. ועובר זה יצא ונולד רבי יוחנן. כי אם כשהוא עדיין עובר במעי

אימו בתחילת הוויתו בראשית, הוא יודע להתגבר על תאוותו, סימן שייצא אדם גדול. ועוד מספרת שם הגמ', היתה מעוברת שהריחה דבר מאכל ביום הכיפורים, באו לפני רבי חנינא לשאול אותו אם תאכל אם לא, אמר להם לכו ותלחשו לה שיום כיפורים היום, לחשו לה ולא קיבלה את הלחישה, ולא פסק העובר מתאותו, יצא ממנה שבתאי אצר פירי.

איתא באבות (פרק ד משנה כה) שאלישע בן אבויה אומר שהלומד תורה בשנות ילדותו, התורה נחקקת בלבו כמו הדיו על נייר חדש, לא כן הלומד תורה בימי הזקנה, אין תורתו נחקקת היטב בלבו, כאותו דיו הכתובה על נייר מחוק. שואל האדמו"ר רבי יואל מסאטמר: הרי בכל הש"ס, כל המאמרים שמובאים בשמו של אלישע בן אבויה, לא מזכירים את שמו, אלא אומרים אחר מפני שיצא לתרבות רעה, אם כן מדוע כאן במשנה באבות הזכירו את שמו? ומבאר: שאלישע בן אבויה הוא משל חי לדבריו, מיסודו וראשיתו מקולקל היה, בין מצד אביו שהפרישו לתורה לא לשם שמים, ובין מצד אמו שאכלה מתקרובת עבודה זרה. וצא וראה מה עלתה בו, לכך לא לחינם קבע רבינו הקדוש את דברי משנתינו בשם אלישע בן אבויה, כי אלישע עצמו הוא הפירוש החי של המשנה, הלומד ילד למה הוא דומה, הכל תלוי באיכות ההתחלה, בטיב הראשית, בכוונת ההקדמה, אם שנות הילדות ממולאים בתורה קדושה וטהרה, למה זה דומה? לדיו הכתובה על גבי נייר חדש ונמצא שהוא דבר המתקיים, ולהיפך המבלה את ראשיתו, החושב מחשבות בלתי רצויות בתחילת הווייתו, למה זה דומה: לדיו כתובה על גבי נייר מחוק שאינו מתקיים, ואלישע בן אבויה יוכיח. נמצאנו למדים שאחרית דבר נידון על פי ראשיתו, ולכן אם הדבר הוא טוב מיסודו, ומעיקרו מושתת על אדני הטוב, הרי הוא טוב נצחי לדורי דורות, משא"כ אם הדבר הוא טוב, והמעשה הוא ישר, אך אינו יציב ונכון על אדני הטוב מיסודו, הרי הטוב ההוא הוא רגעי ללא תוחלת ותכלית נצחית. רבי משה שמואל שפירא בכל תחילת זמן בישיבה היה מביא את דברי רש"י על הפסוק לדבר בס. משעה שהבן יודע לדבר למדהו תורה ציווה לנו משה, שיהא זה למוד דבורו, מכאן אמרו, כשהתינוק מתחיל לדבר, אביו מסיח עמו בלשון הקדש ומלמדו תורה ואם לא עשה כן, הרי הוא כאלו קוברו, וכו' והיה מקשה ראש הישיבה היתכן עד כדי כך כאילו קוברו? ועוד הרי אביו יכול ללמדו תורה אחר כך, מה הלחץ שמיד שמתחיל לדבר מיד ללמוד איתו תורה? (מה היום עושים כשהילד מתחיל לדבר? במקרה הטוב מלמדים אותו תגיד אבא תגיד אמא, ובמקרה הפחות טוב מלמדים אותו על אותו בעל חי ששכח לסגור את הדלת). והיה אומר ראש הישיבה, שמעתי מרבי ירוחם ממיר שהיה אומר, שרואים מכאן מהו כח ההתחלה אם בהתחלה לא דבר עמו בדברי תורה, הרי הוא כאילו קוברו, כי ההתחלה היא השורש, וכמו עץ בתחילת גידולו אפשר לישר אותו שיגדל ישר, ואם בתחילת גידולו היה עקום וכך גדל אין מה לעשות יותר.

הגמרא במסכת בבא מציעא מספרת על רבי חייא שפעל שלא תשתכח תורה מישראל. הוא ייצר חומשים מקלף שהוא עצמו זרע את העץ שבו נעשה הקלף, ויש להקשות הרי יכול לקנות קלף מוכן אלא ודאי מקורם של דברים הוא, שאם הדבר נעשה מלכתחילה לשמה, הרי טמון בו סגולתיות של הצלחה שלא תשתכח תורה מישראל, ואומר המהרש"א שרבי חייא רצה שכל ההתחלה של הלימוד תורה יהיה הכל לשם שמים ללא שום כוונה אחרת, שאילו היה קונה בהמה רק לעורה, מצד המוכר היה בה כוונה אחרת, לכן עשה רבי חייא שכל התהליך מתחילתו יהיה לשם שמים למען לימוד תורה ללא שום כוונה אחרת, לכן זרע זרעי פשתן לשם תורה, וכשגדלו עשה מהם מצודות ורשתות לצידת בהמות, לתת את בשרם ליתומים, ומהעורות שלהם עשה קלפים לכתוב עליהם את התורה הקדושה. ממילא מתחילת התהליך הכל היה לשם שמים ללימוד תורה, וכך על ידי שהילד לומד תורה זה גורם שלימודו בקדושה וטהרה, ויש בכוחו גם ללמד לאחרים, וזה גרם שלא תישתכח תורה מישראל. **מובא** בשם הגאון מוויילנא שאם יבנו בית הכנסת, וכל מעשה הבניין יהיה לשם קדושת בית הכנסת, מובטח לכל המתפלל בבית כנסת זה שלא יחשוב מחשבה זרה בעת התפילה. וכל כך למה? ביאר רבי יחזקאל לוויןשטיין כי הראשית נהיה הטבע של הדבר, שביד האדם לקבוע את עומק תכונת המעשה, הוא בשעת הראשית, ולכן הכל תלוי בראשית טובה. **ישיבת** וולאזין נוסדה על ידי רבי חיים בתפילות ובקשות, בכיות הרבה, בדמעות שליש ממש, עד שזכה לזה. למרבה בכייתו במשך שעה ארוכה, אמרו: היה אפשר לגבל את החימר לאבן הפינה בדמעות הרוחות שהזיל מעיניו, דמעות אלה שנספגו ביסוד בנינה של הישיבה, הן הן ששמרו והגנו עליה מפני כל סערות התקופה שעברו עליה, עד שנתקיים בה הכתוב הזורעים בדמעה ברינה יקצורו. שנים רבות אחר כך, כאשר בראשות הישיבה כיהן כבר בנו רבי יצחק מוואלזין נוסדה ישיבה חדשה באחת העיירות, לחגיגת היסוד אשר נערכה ברוב פאר והדר, ובתכונה רבה, הוזמנו כל אנשי הסביבה, והשמחה היתה רבה, לאחר זמן, בחור אחד משם עבר ללמוד בוולאזין, ראש הישיבה התעניין אצלו על פרטי המאורע, כשמסר הבחור על השמחה הגדולה שנערכה ברוב טכס ותכונה, הגיב על כך הרב בדאגה, מי יודע אם יהיה קיום לישיבה זו, כשאבא הניח את אבן הפינה לישיבתנו, היה כולו מלא חרדה בו ביום, ולא עוד אלא שבכה והזיל דמעות עד שלא היה צורך במים לגבל את החימר. **גם הרב מפוניבז'** הקים את הישיבה בדמעות. וכמסופר בספר הרב מפוניבז' התאריך שבחר הרב מפוניבז' למאורע חשוב וגורלי זה, היה יום ראשון כ"ח באייר שבו חל יום הולדתו החמישים וחמישה, וכל אותו יום היה שרוי בתענית, והרבה בבכיות. לקראת השעה היעודה, עלו אל הגבעה הגבוהה בזכרון מאיר ידידים

ומקורבים שדבר הטקס נודע להם ביניהם היה החזון איש ורבי יעקב לנדא. החגיגה החלה באמירה נרגשת של פרקי תהלים פסוק בפסוק, רבי יוסף שלמה שפך את כף המלט הראשונה האמורה להיות אבן הפינה של ישיבת פוניבז' כשהוא מתייפח בבכי נסער בזאת תם ונשלם כל המעמד. ר' יעקב הלפרין מזג כוסיות לשתית לחיים, אך הרב מפוניבז' סירב להצטרף אליו, מששאלו ר' יעקב לסיבת הדבר הסביר הרב שהוא בתענית וכך המשיך וסיפר הרב הגאון הנודע רבי אפרים זלמן מרגליות רבה של העיר ברודי הקים ישיבה בעירו בשם 'בית אפרים' שלא זכתה להצלחה יתירה, תמה ר' אפרים בלבו כל השנים, מדוע אין נמשכים התלמידים לישיבתו, פעם גמר בלבו לשאול את פי רבי חיים מוולוז'ין ר' חיים שהאזין לשאלה בקשב, השיב בשאלה נגדית לר' אפרים, מה עשיתם באותו יום של הנחת אבן הפינה לישיבה? נזכר הרב, שביום זה לא אמרו יהודי ברודי תחנון, חגגו יומא טבא לרבן, וליוו את המעמד בתהלוכה מפוארת, ובכלי זמר כיאות לכבודה של תורה. היא הנותנת, השיבו רבי חיים, אנחנו בוולאזין קבענו צום, ואמרנו סליחות, השקינו את אבן הפינה בהרבה דמעות. סיים הרב מפוניבז' את סיפורו. האנשים פנו ללכת, ברגע זה אמר לו החזון איש, כאשר זורעים בדמעה, **בזדאי** ברינה יקצורו.

אל האמרי חיים מוויזניץ נכנס חסיד אחד, ושאל: רבי יש לי מחשבות זרות באמצע התפילה מה עלי לעשות? השיב לו הרבי, ראשית עלינו להגדיר מה הן מחשבות זרות, אם אדם קם בחמש בבוקר, טובל במקוה טהרה, ממחר ללמוד דף גמרא, ולאחר מכן מתפלל תפילת שחרית, אזי אם באות לו מחשבות זרות באמצע תפילתו הרי הן מחשבות זרות בתפילה. אך אם קם האדם בשמונה בבוקר, יורד ומעלה את העיתון היומי מלמטה, גומר אותו מראשיתו ועד אחריתו שנים מקרא ואחד תרגום, שותה כוס קפה, ופעמים שלא יסתפק בכוס אחת שהרי טובים השנים מן האחד, רק אח"כ נוטל הוא את נרתיק הטלית והתפילין שלו ויוצא סוף סוף אל בית הכנסת, בדרך מחליף הוא מילים עם כל הנקלע בדרכו, שהרי שלום נפסק בהלכה שאין לומר לפני התפילה, והוא הלא מקפיד על ההלכה, לכך רק ישאל מה נשמע! בלא שאילת שלום, וכידוע שעל שאלה מסוג זה מה נשמע יש למשיב 'נשמע' גדול! וכך משוחח הוא עם פלוני על דא, ועם אלמוני על הא, וכשמגיע הוא בסוף אל בית הכנסת כבר ניחר גרונו ופיו יבש, ואז כשמגיע הוא אל תפילת שמונה עשרה, מגיעות לו מחשבות זרות, אין אלו מחשבות זרות בתפילה, כי אם תפילה זרה באמצע המחשבות. אותו הדבר הכסף הראשון שיוציא ביום, הוא למצווה לצדקה וחסד, עוד לפני שיקנה בו את צרכיו, בזה תושפע כל פעילות הנפש של האדם, וכן בכל פעולה ראשונית של האדם שתהא מוקדשת לה', ראשית מרצו, וראשית זמנו, ראשית יומו, ויומו הראשון, ראשית השבת, והשבת הראשונה ראשית חייו המשותפים וכן כל כיוצא בזה. **בספר** אגרא דפרקא כתבו תלמידי הבעש"ט: להזהר בעומדו ממיטתו, שתהיה המחשבה הראשונה, והדיבור הראשון, והמעשה הראשון, להשם יתברך בתורה ובמצוות, ועל ידי זה יהיו נגררין כל המחשבה ודיבור ומעשה של כל היום. וכתבו בספרים הקדושים, שכל מצב של התחלה וראשית, כוללת בתוכה את כל מה שיבא אחריה, וחשוב מאד לקדש את הראשית וההתחלה. ואם מתחיל האדם את היום בקבלת עול מלכות שמים, אזי כל היום נמשך ונגרר אחרי התחלה זו שיוכל לעבוד את ה' כראוי כל היום.

מסופר על הרב אלישיב מנהגו היה כשמתעורר תיכף ומיד היה דוחף את השמיכה, וקם במהירות, גם כשסבל מבעיה רפואית בגב, המשיך כך, אף על פי שהדבר היסב לו סבל רב, הרופא אמר, שהוא לא מוכן להשלים עם כך שבמצב כזה אסור לו לעשות תנועות חדות ובגלל זה הוא סובל, אבל הוא לא ויתר ומיד קפץ, כי הרגיש שזה נקודת הניצוח, וכן תמיד היה נראה מתאמץ להתגבר, ובכך הוא תפס את התחלת היום. **בספר** דינים והנהגות מהחזון איש מובא: שהחזון איש היה מזדרז לתפוס את התחלת השבוע, והתחלת החודש בלימוד, בהתחלה טמון הכח להמשך. **בספר** מצור דבש כותב: שרואים את חשיבות הראשית וההתחלה מהפרשה, התורה אומרת כי יקח איש אשה חדשה וגו' נקי יהיה לביתו שנה אחת התורה דאגה שהראשית תהיה טובה, כי השנה הראשונה אחר הנישואין היא היסוד לכל החיים. **השם** משמואל כותב, שנער בר מצוה צריך לשים לבו במיוחד על לימודו בשנה הראשונה אחר שנעשה בר מצוה, כי היא היסוד לכל ימי חייו, ולא רק לשנות הבחורות שיושב ולומד בישיבה. **זוהי** גם החשיבות המיוחדת של חודש אלול, כי ראש השנה וימים נוראים הם הראשית של כל השנה, ולכן צריך הכנה עוד לפני הראשית, במשך חודש אלול לדאוג שהראשית תהיה טובה. **ועוד** איתא בירושלמי אדם שישן בראש השנה, ישן מזלו במשך השנה מכיון שהראשית של השנה היא משפיעה על כל ימות השנה.

רבי רפאל אבוהב (שימש בעיר תל אביב כחזן ומוהל, הוא נפטר במלחמת המפרץ בשנת תשנ"א, כשחזר לביתו בשעה 1.30 בלילה מאמירת הסליחות שנאמרו לרגל המצב ולאחר מחצית השעה בשעה 2.00 בלילה נשמעה האזעקה הראשונה בכל רחבי הארץ בעקבות הטילים ששלח סאדם חוסיין, לשמע האזעקה הרגיש לא טוב, נכנס לחדר האטום, וביקש מאשתו שתאמר איתו שמע ישראל, ומיד לאחר מכן לקה בליבו ונפטר) ביום מן הימים קיבל הרב אבוהב טלפון: הרב ענה והתבקש כמו אלפי פעמים אחרות להיות סנדק לתינוק שנולד, ביום האמור נסע רבי רפאל לכתובת שנמסר לו, נקש על הדלת, וכשזו נפתחה יצא לעומתו אדם מגודל, טוב, אמר האיש, תיכנס ותעשה את הברית מהר, כי אני עוד צריך להגיע לעבודה. אני נורא ממחר. הרב היה המום, הוא ירד לרחוב לנסות לחפש מנין לברית המוזרה, לצערו הרב הוא לא מצא מנין בשעה כה

מוקדמת בבוקר, וחזר לביתו של הילד, האבא כבר לא היה בבית, הוא יצא לעבודה, רק האמא היתה עדיין בבית, וגם היא התכוונה לצאת לקנות בחנות הסמוכה, ובתוך כך הגיעה העוזרת, תכנס ותעשה את הברית, ועד שאני אחזור אני מקוה שכבר תהיה אחרי הברית אמרה האישה, הרב אבוהב ראה שאין לו ברירה, לקח את הילד והושיבו על ברכיו, והחל לבכות בכי קורע לב, ואמר את הברכות בכוונה עצומה, ומל את התינוק בברית קודש, כך ללא מנין, כשהסנדק משמש גם כמוהל, לאחר הברית הילד החל לבכות, והרב שנשאר לבדו בבית לא ידע מה לעשות, וכשרחמים גדולים על הילד התחילו להציף אותו, החל רבי רפאל לבכות על מר גורלו של הילד שנעשה לו ברית בצורה כזאת, והתפלל שהילד יגדל ויפרח לתפארת העם היהודי. שתיים עשרה וחצי שנה חלפו מאז הסיפור עם הברית המוזרה, ועל דלתו של הרב אבוהב נשמעה נקישה, בפתח עמדה אישה עם בנה ששאלה האם אתה הוא החזן והמוהל הרב אבוהב? כשנענתה בחיוב הציגה את עצמה ואת בנה בפניו, ילד כבן שתיים עשרה וחצי, והזכירה לו את הברית שערך לפני כשתיים עשרה וחצי שנים, ואמרה הוא רוצה להכיר אותך, כששוחח עם האם ובנה סיפרה האם שכבר שנה שלמה הילד לא לומד כלל, ולא מפסיק לבקש להכיר את המוהל שמל אותו, ההורים לא מצאו שום הסבר לרצונו של בנם, אבל לא היתה להם ברירה אלא למלאות את רצונו של הילד כדי שיבוא על סיפוקו, ולאחר שעשינו בדיקה מאומצת ויסודית, התברר לנו שאתה משמש כחזן ראשי ברבנות, ולכן באנו לכאן. ואז האמא אמרה לבנה: נו ראית זה המוהל שלך - נרגעת כבר, עכשיו לא נעכב אותו ובא נלך. הילד פרץ בבכי ואמר שהוא רוצה לדבר עם הרב לבד. האמא, שלא נותרה לה ברירה יצאה, והשאירה את השנים לבד, והילד תוך כדי בכי, ביקש ודרש בתוקף מרבי רפאל, שרצונו הגדול ביותר הוא שיהיה לו תפילין וטלית לקראת הבר מצוה, וללמוד בישיבה, וכל שאיפתו היא לשמור על מצוות התורה ולקיים את רצונו של הקב"ה. כמוכן שרבי רפאל אבוהב שהיה המום ונרגש עד עמקי נשמתו, במהירות התעשת כדרכו, וטרח ויגע עד שהכניסו לישיבה, ודאג לו לתפילין ולכל שאר צרכיו הדרושים לו בכדי שיוכל לנהל חיים יהודיים אמיתיים, התפילות בראשית דרכו של הילד, שיצאו מכל הלב, והבכי המר ודאגתו הגדולה על גורלו של הילד פעלו את פעולתם כראוי, הילד חזר בתשובה שלימה ונהיה יהודי עובד ה' אמיתי, כיום הוא מפאיר את כותל המזרח באחד הכוללים המפוארים בארץ. מתוך החוברת הנפלאה והמיוחדת דברי חיים לרבי יוסף חיים אליהו שליט"א.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלה: מה הדבר שהכי גורם לסילוק והשראת השכינה? **תשובה:** נאמר בפרשה כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איבך לפניך, והיה מחנך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריו. אמרו חז"ל מלמד שעריה מסלקות את השכינה, כתוב כאן דבר נורא שאם יש חוסר צניעות הקב"ה מסלק את השראת השכינה ממקום זה, וממילא התפילות אינן מתקבלות ולא תהיה סייעתא דשמיא בכל אשר יפנה. ובשום דבר לא מצינו שכתוב מפורש בתורה סילוק שכינה אלא בצניעות, וסילוק השכינה גורם רח"ל שאז שולט חרון אף ה' ומתרבות ר"ל הצרות והמחלות והאסונות. ולכן בשני הדברים האלה עושה היצר הרע את כל מה שביכולתו כדי להפריע וזהו תורה לזכרים להפריע להם בלימוד התורה ולנשים בצניעות שמנסה לגרום להם שילכו בלא צניעות, ומי שזוכה לעמוד נגדו בדברים הללו אשרי חלקו וכמו שאי אפשר לדמות שאר המצוות נגד ערך לימוד התורה כמו שכתוב במשנה ות"ת כנגד כולם כך גם צניעות אצל הנשים כיון שזה הדבר החשוב ביותר. **הצניעות היא המפתח לשמירה**, כשאין צניעות אזי הקב"ה רח"ל לא שומר עלינו. כמו כן אדם שמקפיד על צניעות ושומר על עינו מלהכשל בראיה אסורה זוכה שברכותיו עושות פרי. כמו"כ היא הסגולה הגדולה לילדים כשרים שמרוויים את הוריהם נחת. ובמ"ב סימן ע"ה סי"ד הביא מהזוהר בעניין הגדול לנהוג בצניעות, ומי שנהג להתנהג בצניעות זוכה לנחת מכל יוצ"ח ולס"ד בכל אשר יפנה, אבל מי שלא נשמר כראוי רח"ל עונשו חמור מאוד כמו שמאריך שם. **שאלו פעם** את רבי חיים קניבסקי במה זכתה אמו של החזן איש לשבט שלם של צאצאים גדולי הדור (משפחות קרליץ גרינמן וקניבסקי על כל שבטיהם)? השיב ר' חיים שאינו יודע מה עשתה ולמה זכתה אך יודע הוא כי היא היתה צנועה ביותר. ואמרו חז"ל שהצניעות היא השומרת עלינו מכל רע. כאשר היא נשמרת כראוי חופפת עלינו חומת אש. היא השכינה הקדושה בכבודה ובעצמה, והיכן שד' נמצא, כל הטובות והברכות שבעולם נמצאות. (גמרא סוכה נ"ג). וכן אשרי הבעל שיעודד את אשתו שהולכת בצניעות, וחלילה לא יבקש ממנה משהו שנוגד את מצוות הצניעות. וברור שענייני צניעות לא נאמרו רק לנשים, גם גברים צריכים לנהוג בצניעות, הן בדיבור לא לנוול את פיהם בדיבורים לא צנועים, וכן לנהוג בלבוש באופן צנוע כמו שכתוב בהלכה בזה, ובודאי להקפיד על ראיה אסורה וכו'.

שאלה: בחור עלה לישיבה קטנה או גדולה ומאוד קשה לו, האם זה סיבה לייאוש או למשבר? **תשובה:** דבר ראשון חובה להביא את דברי החזו"א שהיות וחז"ל קבעו שכל ההתחלות קשות ממילא אם לא יהיה קשה אז זה סימן שלא התחיל. ונדיר מאוד משהו שמתחיל וקל לו. המעבר מת"ת לישיבה וכן מישיבה קטנה לגדולה הוא מעבר חד וקיצוני, ומבחינת ההורים הם חייבים לתת הרבה מאוד זמן לשיחות נפש ולתת לו לקיים הרבה 'דאגה בלב איש ישיחנה', להשתדל לתת בו אימון, וגם ביקורים, ובעיקר לשלוח לישיבה הרבה ממתקים ותבשילים מהבית ולא לקצץ בזה כדי להקל על ההתחלה שיתחיל ברגל ימין ועיי"כ ימשך טוב

ולתת לזמן לעשות את שלו. ויש להוסיף כמה דברים להצלחה בישיבה: בשביל להצליח צריך שיהנה מהלימוד וזה מגיע ע"י שיש בהירות בלימוד והבנה טובה בסוגיות וד"ז מגיע ע"י שחוזרים לפחות ארבע פעמים על כל סוגיה, וכן כשמסכמים בכתב זה שווה כמו עשר פעמים, וכמו"כ ראוי לכתוב את כל השיעורים ומה שיוצא עם החברותא. והדרך ללימוד בהתמדה עוברת דרך הקבלה הידועה שברבע שעה הראשונה של הסדר לומדים בתעני"ד זה סגולה ללמוד כל הסדר בהתמדה. וברור שכל אחד צריך ללמוד לפי הסגנון שאוהב ומתחבר ואסור לנסות להידמות לסגנון אחר ממה שאוהב כי זה לא לפי היכולות שלו. והוא לא יחנה כך בלימוד. וישיבה חדשה זה הזדמנות לפתוח דף חדש ולהתחיל בכל הכוח ולשכוח מהעבר. והכל הולך אחר הרושם הראשוני, דבר נוסף חשוב להדגיש היות והאדם הוא חברותי ויש בזה מעלה גדולה להיות בתוך חברה טובה. כדאי לאדם גם לעשות בעניין זה השתדלות, ומלבד התפילה ע"כ יש להשתדל בזה מה שיכול כגון להתנהג בנקיות ובמכובדות ולא בזלזול ורחוביות, וכמובן לנהוג בטאקט להיות רגיש לזולת, לא להידחף במקומות לא לך, לא לדבר על דברים שמביכים את השני, לא לומר לשני דברים שאתה לא היית חפץ שיאמרו לך, ובעיקר להיות רגיש לשני. וכן מאוד מאוד להיזהר לא לומר בדיחה על חשבון השני ולכבד מאוד את השני, ליצור אוירה טובה וחיובית במחיצתך שזה כולל הקשבה רבה לשני ונתינת מחמאות על דברים אמיתיים כגון שוויתר או ששאל שאלה יפה באמת, או למד בהתמדה. לא חנפנות אלא לפרגן על משהו שבאמת עשה. ודבר נוסף רצוי מאוד כל בחור שעובר מת"ת לישיבה או מישב"ק לגדולה חשוב ביותר להתבגר לחשוב על מה שעושה האם אבא שלי היה עושה את זה. מלוקט גם מהחבורת עולים ומתעלים.

שאלה: רבים מההורים לבחורים בגיל ההתבגרות מרגישים שהבחור בונה את הזהות העצמית שלו, ופעמים זה מלווה בכך שהוא מאבד את הקשר איתם, ונוצרת איזושהי אוירה קרירה כזו ביניהם, וכל שאלה הוא מרגיש שנכנסים לרשותו הפרטית וזה מעצבן אותו, מה העצה הנכונה לעשות כדי ליצור קשר פתוח ובריא? **תשובה:** לחפש זמן שהבחור רגוע ושלו, ובצורה נינוחה וזורמת להתעניין בשלומו ולחפש שיתוף פעולה דרך צד שלישי, והדבר הכי חשוב זה לתת לילד הרגשה נוחה בלי תסכול שסומכים עליו ומאמינים בכוחותיו ובסגולות נפשו, לא להתערב לו יותר מידי, אלא לתת לו את איזור הנוחות שלו, עם הרבה אורך רוח וסבלנות וכך יבנה קשר טוב ובריא בין ההורים לבחור.

שאלה: בפרשתינו מחיית עמלק, מי הם זרע עמלק בדורינו? **תשובה:** ידוע בשם הגר"א שהגרמנים הם העמלק של דורינו ואכן במלחמה שפרצה לפני 73 שנים ע"י הגרמנים הם כילו שליש מעם ישראל כשש מליון יהודים. במלחמה עצמה מתו 60 מליון איש 20 מליון חיילים 40 מליון אזרחים המלחמה פרצה ביז אלול צט והסתיימה בכח אייר תש"ה. והיו גם יהודים מזרע עמלק רבי אלחנן וסרמן הביא בשם רבו החפץ חיים שמנהגי הקומניסטים היהודיים הם מזרע עמלק.

שאלה: כמה היתה עוצמת הבקיות של רבי חיים קניבסקי בתורה? **תשובה:** לפני מספר שנים הייתי אצל רבי חיים קניבסקי בסעודת שבת בפרשת כי תצא והביאו את הווארט בטעם שקוראים לגט גט ולא ספר כריתות כמ"ש בתורה, וכתב ע"כ הגר"א כי גט הוא פירוד והאותיות ג-ט לא מצינו בשום מקום בתורה סמוכות זל"ז לא ישר ולא הפוך. שואל הגר"ח בטעמא דקרא הא גם ג-ק ז-ט ז-צ ס-ץ לא מצאתי סמוכים זל"ז בכל התורה לא ישר ולא הפוך, והוא מוסיף אבל השאר נמצאים או ישר או הפוך. ומתרחץ שזה הראשון עיי"ש. ושאלתי בשם ת"ח אחד את הגר"ח אולי ג-ק וכו' יש בב' מילים בצמידות כגון חג קרבן משא"כ ג-ט. הגר"ח חשב רגע וענה בפרשתנו יש משפט גר, והיינו ג ו-ט בב' מילים אחד ע"י השני. רואים כאן דבר מופלא ביותר, א. לדעת שבכל התורה לא מופיע האותיות הני"ל בסמיכות. ב. למצוא ברגע שמופיע בסמיכות של ב' מילים, זה נתפס רק במי שלומד לשמה. שאלתי אותו מהיכן הוא יודע שאין בכל התורה, וכמה זמן זה לקח לו לבדוק ד"ז. הוא חשב רגע וענה: שהוא כתב מהזכרון.

שאלה: מה מיוחד בחודש אלול? **תשובה:** כתוב בחז"ל שהקב"ה נמצא קרוב אלינו והם ימי הרצון והרחמים שהקב"ה קרוב גם לקבל תפילותינו, כמ"ש קראוהו בהיותו קרוב שהכוונה לימי האלול. ויש בימים האלו שפע מיוחד שאח"כ א"א להשיג, וזו הזדמנות של פעם בשנה להעפיל ולעשות שינוי והקב"ה עומד וממתין לתשובתנו והתחזקותנו, וחובתנו לכל הפחות לפתוח את הפה ולהתקרב לפניו יתב"ש. והם ימים שצריך להרבות בתחנונים לפני הקב"ה, והתפילה בימים אלו פועלת נשגבות. וכתב הטור שבימים אלו כל המוסיף בתפילות זכות הוא לו. ומובא הרבה בספרים על גדולי הראשונים שבימי האלול האריכו ביותר בתפילתם כי ידעו להעריך ולהוקיר ימים אלו, ואם בכל השנה תפילה פועלת, ק"ו בימים אלו שהקב"ה קרוב אלינו ומתאוה לתפילותינו. והבטיחו חז"ל בברכות לב שהמאריך בתפילתו אין תפילתו חוזרת ריקם ועוד אמרו שם נד שמאריכים לו ימיו ושנותיו. אמנם קשה מאוד לכוון בתפילה כמ"ש בברכות לב שהוא מהדברים הצריכים חיזוק, אבל כבר כתב הסטיפלער שכ"א יתאמץ כפי יכולתו והבא לטהר מסייעים בידו. ועיקר התפילה הוא בציבור ולהתחיל כשהציבור מתחיל. ויש להוסיף שככל שמשקיעים יותר מתחילת החודש יהיה לנו יותר ס"ד. ואינו דומה מי שבא ביום ראש השנה ומבקש אז הקב"ה נותן לו כמו אחד שלא השקיע בבקשה למי שהשקיע כל החודש שאז הקב"ה רואה שהשקיע כ"כ הרבה הוא נותן לו שפע אדיר של ס"ד. ויש להוסיף שכל החודש הוא זמן מיוחד של עת רצון והקב"ה קרוב אלינו וכמו שמובא בחז"ל, ושווה לנדנד

להקב"ה בחודש אלול שזה ימי רחמים ואז להרוויח את כל השנה, ולכל הפחות להראות להקב"ה שאנחנו רוצים לחזור בתשובה ומתאמצים אפ"י אם זה קצת. ועיקר העבודה בחודש אלול מתחילה בזה שקמים יותר מוקדם בבוקר לעבודת הבורא והיינו להתגבר על היצה"ר ולכה"פ לקום בזמן לתפילה.

שאלה: בחודש אלול אומרים פעמיים ביום לדוד ה' אורי וישעי, מה נאמר ע"ז? **תשובה:** בסידור האר"י מובא שהאומר בחודש אלול עד שמחת תורה פעמיים ביום לדוד ה' אורי וישעי מובטח לו שיוציא שנותיו בטוב ובערבות ומעביר מעליו את כל המסטינים והמקטרגים ומבטל מעליו כל גזירות קשות ורעות ויוצא זכאי בדין.

שאלה: מה התועלת בלהתחיל להתחזק לקראת הימים נוראים מתחלת אלול ולא מסליחות למשל? **תשובה:** משל נפלא בעניין זה מה"דברי חיים" מצאנו: היו שתי משרתות. אחת חכמה וחרוצה, והשנייה טיפשה וחרוצה. ההבדל ביניהן היה גדול - החכמה שהיתה גם חרוצה עבדה בזריזות כל היום אבל בערב למרות שהיתה עייפה מאד מעמל היום לא הלכה לישון אלא בחכמתה היתה מכינה לה את כל הדברים שצריכים ליום המחרת. היא הכינה עצים להסקה והניחה אותם ליבוש ליד התנור. היא ניפתה את הקמח, הכינה את המצרכים הדרושים ורק כשהכל היה מוכן היתה הולכת לישון. בבוקר מיד כשקמה היתה מסיקה את התנור, לשה את הבצק מניחה אותו לתפוח, בנתיים ערכה שולחן, חזרה לאפות את הבצק. ואז כששב בעל הבית מהתפילה, החלות היו מוכנות ומריחות וכל הבית התמלא בניחווחות ערבים. המשרתת השנייה הטיפשה - אמנם היתה חרוצה ועבדה קשה כל היום, אבל בערב מיד כשסיימה הלכה לישון. בבוקר היא מיהרה להביא עצים להסקה, אך הם היו לחים והאש לא נתפסה בהם, היא עבדה הרבה זמן להדליק ולבסוף כשהצליחה הבית התמלא בעשן מחניק. היא רצה לקמח להתחיל לנפות, ואז לא היה כבר זמן להתפוח את הבצק וכמו שהוא היא אפתה והכניסה לתנור ואז ניכנס בעל הבית לעשן מחניק ושולחן ריק, הוא היה צריך לחכות שהחלות ייצאו והם בכלל לא היו תפוחות והטעם בהתאם... בעל הבית כעס, והיא לא מבינה על מה הכעס הרי היא עבדה קשה... כך גם בימי הדין. לא יתכן שהאדם יתחיל להתכונן לראש השנה בראש השנה עצמו, כי אז הוא ידמה למשרתת השניה, אשרי מי שמכין עצמו לפני בא המועד ואז הוא יכול לבוא מוכן ליום הדין.

שאלה: מאיזה חבר טוב צריך להיזהר? **תשובה:** חבר שע"י נגרם שאני עושה ליצנות ומזלזל בתורה ובמצוות בוודאי צריך להיזהר, כאן אנו מוסיפים שגם חבר טוב שע"י נגרם שאני לומד בהתמדה ומקיים את המצוות בדביקות עלי להיזהר ואיזה חבר זה? התשובה היא חבר שע"י החברות עמו נגרם לאדם תלות בו והוא מעוניין שהוא יהי חבר רק שלו וכל הזמן מתעניין בנעשה אצל החבר וכו' וד"ל, זה חברות לא טובה ותחילתה טוב וסופה מי ישורנו, לכן כשאדם רואה שהחברות מגיעה למצבים כאלו למרות הקושי הרגשי הגדול, שיברח מזה כי בסוף הוא יתחרט.

שאלה: כידוע העולם מתקיים ע"י עסק התורה וכמו שכתוב בנפש החיים שאם העולם היה פנוי לרגע מעסק התורה כל העולם היה הופך לאפס, מה עושה התורה של אדם פרטי לעולם כשיש המון לומדים? **תשובה:** הנפש החיים שם ממשיך ואומר שזה לא צבוע בשחור לבן, אלא קיום העולם תלוי גם בכמות לומדי התורה וכל אחד שלומד הוא מקיים חלק מהעולם כשיש הרבה לומדים העולם מתקיים טוב יותר וכל אחד שיורד מהלימוד הקיום לעולם יורד באיכות ורח"ל בכמות. יוצא שאדם שמתבטל מהתורה הוא כביכול מלבד האיסור החמור הוא גם רח"ל כביכול גורם מוות וצער לעוד אנשים.

שאלה: מה היא המחלה הקשה הנקראת סכרת? **תשובה:** ה'סכרת' היא מחלה נוראה, ומסוכנת יותר ממה שחושבים. היא פוגעת בכל אברי הגוף ובעיקר בכלי הדם, החל מהראש וכלה בכפות הרגלים, דרך פגיעות בכלי הדם שבלב, איבוד הראיה, פגיעה בכליות, פגיעה במערכת העצבים, נמק שיכול להגיע לכריתת גפיים, ועוד פגיעות קשות ברמות שונות ל"ע. אחד מכל שלשה ילדים שנולד בישראל, צפוי לפתח סכרת במהלך חייו כך עולה מנתונים שהוצגו לרגל יום הסוכרת הבינ"ל. וכך כותבים הרופאים: היות ומחלת הסכרת היא מחלה שאינה כואבת, אין לה סימפטומים, אין הפרעות, ולא מרגישים את הימצאותה בגוף עד שהיא מתגלית לא יודעים על קיומה בגוף. חשוב להביא לידיעת הציבור את גורמי הסיכון לחלות במחלת הסכרת. א. מחלת הסכרת היא מחלה שתלויה בגיל, ולכן כל מי שבריא והוא מעל גיל 45 נמצא בסיכון לחלות בסכרת, וחייב לעבור בדיקת דם. ב. השמנה תגרום אצל 90% מהשומנים לפתח סכרת. ג. מי שבבדיקת דם בצום, רמת הסוכר בדמו היא מעל 100. ד. אם רמת סוכר בדם בבדיקה שמתבצעת שעתיים לאחר הארוחה היא מעל 200 הדבר מחייב בירור למרות שבצום הרמה תקינה. ה. מי שקרובי משפחתו בדרגה ראשונה, אב, אם, אח, אחות, בן או בת חולים בסכרת, חייב להיות במעקב החל מגיל 25. הסיבות הראשיות למחלת הסכרת הם שלושה: תורשה. תזונה. מתחים. הדרכים להימנע מסכרת הם שלושה, במקביל לסיבות הגורמות לסכרת. תורשה: כל מי שיש לו תורשה של סכרת עליו להיות זהיר יותר מאחרים, לעקוב לעתים תכופות יותר על רמת הסוכר בדמו, ולשים לב לסימנים מוקדמים של הסכרת. תזונה: תזונה נכונה שזה מכסה את רוב רובם של גורמי הסכרת הנובעים מתזונה. זוהי מלחמה נגד פיתויים. מתחים: מתחים עלולים לגרום למחלת הסכרת. חיים בריאים כהלכה.

שאלה: פרשת השבוע והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערוות דבר ושב מאחריך. מחנכים את הנשים שעיקר מצוותן הוא צניעות. יש להקשות אשה שמצד עצמה רוצה להתחזק בנושא אך בעלה רוצה שתלך לא כך, האם היא תתבע ע"ז? **תשובה:** ברור הוא שהבעל לעולם לא ידרוש מאשתו לוותר על החיים שלה! ואם הצניעות תהיה בנפשה הוא לא ידרוש ממנה לוותר. בכ"א מי שמסתפק, שיפנה למורי הוראה.

שאלה: מה לעשות עם ילד שמתקשה לקום בבוקר? **תשובה:** דבר ראשון לטפל מהשורש לעשות הכל שילך לישון מוקדם, דבר שני יותר חשוב לתת לילד לשאת בתוצאות אנחנו נעיר אותו פעם אחת בלבד ומעכשיו האחריות לקום עוברת אליו במקרה של איחור אתם לא תהיו לצידו, זה דורש מאיתנו להיות חזקים ועקביים כי בתחילה הוא יעמיד אותנו למבחן ויהי נסיגה אבל עם הזמן הוא יקח אחריות. במקביל כדאי לעדכן את המלמד או המג"ש.

חידות

חידות שינון הפרשה: א. בגד שיש לו _____ חייב בציצית? ארבע כנפות. **ב.** יש לתת לו פי שנים בירושה? בכור. **ג.** מילה נרדפת לציצית, הקשורה לפינות הטלית? גדילים. **ד.** אסור לשים בביתך? דמים. **ה.** לשון הפסוק המלמד על השבת אבדה? השב תשיבם. **ו.** "לא תראה חמור אחיך... נופלים בדרך _____ מהם?" והתעלמת. **ז.** כיצד אוכל בן סורר ומורה? זולל. **ח.** מצווה הנעשית כאשר יבם אינו רוצה לייבם? חליצה. **ט.** מי שאינו _____ עליו לצאת מחוץ למחנה? טהור. **י.** כך קרויה אלמנה ללא בנים? יבמה. **כ.** בו מתקיימת מצוות עוללות? כרם. **ל.** על הטמא לטבול _____ ערב. לפנות. **מ.** אסור לתעב אותו? מצרי. **נ.** מילה נרדפת לריבית? נשך. **ס.** כיצד שותה בן סורר ומורה? סובא. **ע.** פועל שכיר יכול לאכול מהם בעת הבציר כרצונו? ענבים. **פ.** משם שלחו מואב לשכור את בלעם? פתור. **צ.** אשת יפת תואר צריכה לעשות את? ציפורניה. **ק.** אסור להניף חרמש על? קמת רעך. **ר.** אסור לחבול (למשכן) אותם? רחיים, רכב. **ש.** מצווה המקוימת כאשר נקרה קן צפור בדרך? שלח תשלח. **ת.** ומה יש לעשות לאם במצוות שילוח הקן? ומה לבנים? תשלח, תיקח לך.

חידות לפרשת השבוע מאת המרצה הנודע רבי יאיר נוסבכר מרכסים שליט"א: **א.** 5 שמות של פרשת? **ב.** 6 בעלי חיים בפרשה? **ג.** מילה בפרשה שהיא שם מסכת ואונקלוס תירגם את המילה על שם מסכת אחרת? **תשובות: א.** כי תצא (כא י) דברים (כב יז) בא (כג כא) כי תבוא (כג כו). **ב.** כלב (כג יט) שור (כב ד) שיו (כב א) חמורו (כב ג) ציפור (כב ו) אפרוחים (כב ו). **ג.** לא תזרע כרמך כלאים" (כב ט) אונקלוס: לא תזרע כרמך עירובין.

חידות ידע תורני: א. מי אוכל ולא מוציא? **ב.** איך יתכן אדם יציל יהודי ממות ויעבור על איסור? **ג.** מתי אדם מקיים מצווה דאורייתא רק במקום שמכירים אותו? **ד.** איזה איסור שתיה יש בכל דהו? **ה.** איזה אות אין בפרק לדוד ה' אורי וישעי? **ו.** איזה שני זכירות יש בפרשה?

תשובות: א. יתוש. גיטין נו: **ב.** דברים יט יג. לא תחוס עליו, והיינו לאו על מי שחס על ההורג במזיד. **ג.** כהן עם מום נושא כפיו במקום שרגילים במומו. שו"ע קכח ל. **ד.** יין נסך. **ה.** אות ג. **ו.** עמלק, וזכרת כי עבד היית במצרים.

חידון "לדוד ה' אורי וישעי"

א. מי נמצא סביבותי? **ב.** מי נפל? **ג.** מי קם? **ד.** מי עזב? **ה.** מי חזק? **ו.** מי אוסף? **ז.** מי קרב? **ח.** כמה שאלות? **ט.** איזה אורח? **י.** מה יש לראות בארץ חיים? **יא.** מתי ירום ראשי. **יב.** מי אמר בקשו פני?

תשובות: א. אויבי סביבותי. **ב.** צרי ואויבי לי המה כשלו ונפלו. **ג.** תקום עלי מלחמה. **ד.** כי אבי ואיתי עזבוני. **ה.** חזק ויאמץ ליבך. **ו.** וה' יאספני. **ז.** בקרוב עלי מרעים. **ח.** אחת שאלתי. **ט.** ונחני באורח מישור. **י.** טוב ה'. **יא.** ועתה ירום ראשי. **יב.** לך אמר ליבי בקשו פני.

חידון כללי: א. איזה כדור אי אפשר לשחק איתו? **ב.** איזה אוכל לא אוכלים? **ג.** איזו ביצה לא אוכלים? **ד.** איזה פרי לא גדל באדמה? **ה.** איזה גפן מותר לנזיר? **ו.** איזה דבר בתפילה לפעמים אומרים רק חצי ממנו? **ז.** איזה רב לא צריך לקום בפניו? **חידות ילדים על כלי כתיבה: ח.** כלי כתיבה שהוא בן שתי מילים? **ט.** כלי כתיבה ששמו משמש לכלים ודברים אחרים? **י.** כלי כתיבה שהוא שם של מראה מסויים? **יא.** כלי כתיבה שמתרחצים בשמו? **יב.** כלי כתיבה שהוא שם גס של שר ממשלתי במקומות מסויים בעולם?

תשובות: א. כדור הארץ. **ב.** חדר אוכל. **ג.** מסכת ביצה. **ד.** פרי בטן. **ה.** צמר גפן. **ו.** חצי קדיש. חצי הלל. **ז.** רב קו. **ח.** עיפרון שפיצים. לורד ארטלין. **ט.** עט חפירה. **י.** צבע. **כא.** טוש. **כו.** לורד.

חידון משמעות מילים ט' משמעותות למילה על.

על - באמצעות. על ידי. "לא יומתו אבות על בנים" רש"י: בעדות בנים. אונקלוס: על פוס בנין (דברים כד טז). **על - למעלה.** "ותנח התיבה... על הרי אררט". (בראשית ח ד). **על - ב...** "על חרבך" רש"י: "כמו בחרבך, יש 'על' שאינו אלא במקום אות אחת" (בראשית כז מ). **על - כלפי מי מדובר.** "ויקצוף פרעה על שני סריסיו" (בראשית מ ב) **על - בגלל.** "ויוסיפו עוד שנוא אותו על חלומותיו ועל דבריו" (בראשית מה ו). **על - עם.** "ראשו על כרעיו ועל קרבו" (שמות יב ט) **על - כפול.** "הרוצה לעשות רפת בקר בונה ארבע אמות על שש"

(בבא בתרא פ"ו מ"ד). על - על. משא. "אשר לא עלה עליה עלי" (במדבר יט ב). על - בעניין, על איזה נושא רצית לדבר?

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו השבוע ובהם פתרונות לבעיות שהובאו בשבועות קודמים. אין לנו אחריות על הנכתב כאן: א. בלט דיסק - ממליץ מניסיון אישי על מכשיר רייטבק ועל כירופרקט טוב ב. לסובלים מאד מזיעה - דרדורונט אבן - ללא בושם, ניתן להשיג ב'הוס' חזו"א 3 ב"ב ג. נקודות שחורות בשיניים שנוצרו זמן קצר לאחר ניקוי שיניים - יש משחת שיניים טיפולית מצוינת שמיועדת למי שסובל משחור ומאבן בשיניים, מדלקות חניכיים, מנסיגת חניכיים ומאפטות בפה. נסיון מוכח 0548457778. **עוד כתבו:** אם הנקודות חוזרות תוך חודש בדיוק באותו מקום, זה סימן חשוב שכדאי לא להתעלם ממנו — יש לגשת לרופא/ת שיניים (לא רק שיננית) לצילום רנטגן ובדיקה, כדי לשלול עששת פעילה. אם זה רק כתם חיצוני, פתרון כמו פוליש דנטלי או הלבנה עשוי לעזור, אבל אם זה חור מתחיל — צריך טיפול לפני שהוא מתפתח. **ועוד כתבו:** כמה אפשרויות שכדאי לבדוק: לעיתים מדובר בפיגמנטציה חיצונית שנגרמת מקפה, תה, עישון או חיידקים מסוימים — ואז היא עלולה לחזור גם לאחר ניקוי. ייתכן שמדובר בתחילת עששת, שאינה יורדת בניקוי אצל שיננית. לפעמים יש חריצים עמוקים בשיניים שצוברים צבע מחדש. במקרה כזה מומלץ לקבוע בדיקה אצל רופא שיניים כדי לוודא אם מדובר בכתמים חיצוניים בלבד או בעששת שמצריכה טיפול. אם זו רק פיגמנטציה, הרופא או השיננית יוכלו גם להמליץ על דרכים להפחית את חזרתה. **ד.** קבוצות תמיכה לחולי צליאק - פורום לצליאק Celiacgroupforum@gmail.com לציין בנושא: בקשה להצטרפות - זה קבוצת **נשים עוד כתבו:** עמותת צליאק בישראל — קו פתוח לייעוץ ותמיכה: 03-6781481, וגם פורום לחולי צליאק הפעיל במתן מענה לשאלות באספקטים שונים של המחלה והתזונה וכן תמיכה כללית בין המשתתפים תמיכה מקצועית וליווי במייל: ב-ארגון זכויות הצליאק ניתן לקבל ליווי למשפחות חדשות, סיוע במיצוי זכויות וייעוץ על ידי פנייה ישירה למייל maavak.c@gmail.com **עוד כתבו:** Celiac-Group@googlegroups.com או meysdagluten@gmail.com **ועוד כתבו:** להרשמה למכירות וחלקות של צליאק בקהילה יש לפנות למייל gmail.com@4134289 **ה.** ניקוי טוסטר רגיל לא אלקטרוני - בסיום השימוש כשהוא עדיין חם לשפשף אותו חזק עם מברשת קשה וסבון כלים רגיל לשטוף תחת הברז עם הרבה מים להעמיד אותו בחלון על צדו שירדו המים ולתת לו להתייבש לבד ו. חלודה על השיש, יש חומר מצוין שנקרא G200 מבית הגאון בנקיון.

התורה חסה: בקשות עזרה וסיוע שנשלחו ע"י הקוראים, למי שיש פתרונות או רעיונות לשלוח ע"מ לסייע לציבור מתבקש לשלוח למייל שבסוף העלון והקב"ה יחזיר לו בכפלים: א. מחפשים לדעת משהו שהוריד נגע מעור הפנים שנשאר אחר כך יפה ואסתטי, איפה עשה זאת ב. איך מוציאים נתונים מכרטיס מיקרו או כל כרטיס זיכרון אחר שלא מגיב ג. מחפש פיתרון לפצעים כמין יבלות קטנות ביד שלא נעלמים גם לאחר שהגלידה המכה מזה תקופה ארוכה ד. דרוש מידע או נסיון על טיפול לפתיחת האף וכן עצם לא ישרה באף. טיפול שיהיה יעיל אמין ומתקיים ולא חוזר לעצמו ה. איך אפשר לשמור על צווארונים חולצות שנשברות ו. קנינו מכשיר להמרת קלטות, ובחלקן הדיבור קטוע, או שאין כמעט דבר מוקלט, או שיש רעשים עמומים במקום ההקלטה המקורית. ידוע למישהו אם הבעיה בקלטות או במכשיר? האם קלטות נהרסות עם הזמן? יש דרך להציל אותם? ז. מחפשים רופא מומחה ומנוסה לשתלים בפה עם הרבה סבלנות ומומחיות לפחדנים

הגגים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת

בחיים לא הבנתי מה הקטע לבוא לירקן ולבקש ממנו 'תן לי אבטיח שיהיה מתוק'. כאילו יש מצב שהוא אומר לך 'מצטער אדון, היום הגיעו רק אבטיחים מלוחים. אבל תקח, זה יחסוך לך את הבולגרית'. **ילד יכול** ללכת קילומטרים בלי להתלונן. רק תיתן לו פחית לבעוט כל הדרך.

מחירי תספורת ילדים: רגיל: 40. אם בוכה: 80. אם בוכה ולא מפסיק: 100. אם בוכה ובוטט: 120. אם בוכה ונושך: 200.

יש לי כדור שאני צריך לקחת על בטן ריקה. לא מצליח להגיע למצב הזה...

פגשתי מישהו בבני ברק כשהיה 40 מעלות חום. הוא אמר לי החום הזה א"א לסבול אותו זה נורא. אמרתי לו בגהינום יהיה הרבה יותר גרוע! ענה לי אותו אחד הכל נכון... אבל הלחות הלחות.....

אני לא יודע מה יילד יום אבל יש לי הרגשה שזה יהיה בן.

שף שרגא התחיל למכור חומס אלימלך. שאלו אותו מה לך ולאלימלך אז הוא אמר לא היתה לי ברירה רציתי לקרוא חומס אליהו אבל זה כבר היה תפוס

טרמפ אמר שביום חמישי בארבע וחצי הוא יגיד משהו

מרב פרסומות על דרייברים יראי שמים עוד מעט שיבררו על בחור לשידוכים יאמרו "הוא לא סתם ירא שמים הוא דרייבר!!!"

הרגע הזה שבו ההוא שמתפלל מלפניך מסתובב לראות אם כבר סיימת שמו"ע, ואתה בדיוק עם עיניים פתוחות...

הרגע שהחליטו להשפירץ שאריות צבע שנתרו ללא שימוש על הספר מבחוץ
הנחיתו אדם על הירח, אבל שקית לבאגט שמכסה את כולו - זה לא!
כבר שעה שדופק לי על החלון יתוש: "פתח רק למזגן... לא עוקץ"

היכן ניתן להשיג את העלון

לקבלת העלון באופן אוטומטי יש לשלוח מייל עם המילה 'הצטרפות' לכתובת זו alonalon+subscribe@googlegroups.com ולאחר מכן תקבלו הודעה, יש להשיב תשובה למייל שקיבלתם, ותקבלו אישור שצורפתם.

הודעות תגובות רעיונות פתרונות למערכת העלון יש לשלוח למייל זה 1@1alon.com ניתן להשיג בכתב גדול במייל הנ"ל.

כמו"כ ניתן להשיג את העלון ב'קובץ גליונות' וכן ב'אוסף גליונות'. ב'כל העלונים' בשם **הבית התורני**. ובעוד **קבצי עלונים**. וכן **בקול הלשון** מקישים על מאגר השיעורים/עברית/תנ"ך/קובץ גליונות שלמה קולדצקי ומורידים מה שרוצים עלונים מהשבוע ומהחמש שנים אחרונות. **במחשב** ניתן להוריד בדרשו בבינינו ועוד, ע"ש: עלון קולדצקי. או עלון לשבת.

חדש ניתן לקבל את העלון בפקס לקבלת העלון בפקס יש להתקשר למס' 023132641 ולהקיש 1 ואז להקיש קוד עלון שמספרו 1010 ואז שוב 1

כמו"כ יהיה ניתן להשיג עלונים בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23.

העלון בכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות לעלון (12 שקל לשנה, שקל לחודש ממוצע כי בביהמ"מ לא יוצא), אפשר לשלם מראש לכמה שבועות קדימה, אפשר לשלם לאחר השבת, את התשלום יש לשלם בקופה הצמודה. או ב'נדרים פלוס' - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). אפשר לשלוח משם הודעות. **מי ששילם עבור כמה שבועות קדימה** אין לנו התחייבות לספק לו עלון במידה ויהיה חסר רח"ל או שלא יצא עלון. **הפצת העלון דרך המיל היא ללא תשלום**, וכן התשלום הוא רק על לקיחת העלון מהמקום הנ"ל ולא על צילום העלון באופן עצמאי.

להלן מקומות שבהם ניתן להשיג את העלון: בירושלים: בישיבת מיר אצל הגאון הצדיק רבי דוד רוטשילד שליט"א שזכה כלל ישראל לכהן אדם גדול בתוכו. או אצל האדם הגדול והאהוב רבי אבי פרידנר שליט"א שהאור מפניו משפיעות ומקרנות על כל סביבתו. **עוד בירושלים** בבית הכנסת 'בית מרים גיטל' מעלות דפנה, ניתן להוריד את העלון במדור עלוני שבת - עלון לשבת קולדצקי. בזכות הרב א.ס. שמשקיע את נפשו עבור בחורי השכונה. **עוד בירושלים** מורדות גילה בקהילת בני הישיבות המפוארת אצל משפחת וייס. **ניתן להדפיס את העלון עוד במודיעין עלית:** שדי חמד 12 דירה 7 מודיעין עילית טלפון: 0527113571 **במודיעין עילית** בעמדת אוצר החכמה בביהמ"ד קהילת משך חכמה - רחוב משך חכמה 41 לכתוב עלון לשבת, בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **עוד במ"ע:** ביהכנ"ס שיח יצחק מודיעין עילית. זמן: בכל יום ו' אחרי מנחה גדולה. ע"י הילד החשוב מאוד עדיו לגדולות אהרן יהודה לייב סילבר. עומד ליד הפתח. **בבית שמש:** אצל הגבאי האגדי שמרוב שכל ליבו ומעיונותיו נתונים בכל רגע פנוי למען בית הכנסת לפעמים אין זמן אפילו לדברים החשובים באמת רבי נחום זכריש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. ואצל הילד הצדיק אלימלך הכהן גליק, שמדפיס ומפיץ במסירות רבה את העלון בבית הכנסת בית אביי וכן מי שמגיע לקבל את העלון בביתו, הוא מביא לו במאור פנים ממש. **בבית עילית:** בבית הכנסת שלום רב ברחוב שלום רב גבעה בי. **עוד בבית שמש רמה ד:** ברחוב אמוראים 92 קומה 1 דירה 3 משפחת סואטס. **בהר יונה:** אצל רבינו שמחה שולמן שליט"א שהשבוע הוא מתחיל התכונן לבין הזמנים הגדול שלו שבו הוא מארח את כל באי הר יונה. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד אצל הבחור הידוע בצדקותו והמידות הטובות שלו רבי שלמה דויטש שליט"א. **ברכסים:** אצל רבי יוסף המאירי שליט"א הצדיק הגדול. **בקרית מלאכי:** בישיבה. **בפתח תקווה:** בבית המדרש "משכן שמואל אשר" מרכז פ"ת. **באופקים:** אצל הנער הצדיק ממשיך דרכו של אחיו הנער אלחנן המברסטון מבכירי ת"ת תורת שמשון שמפיץ במסירות ובמאור פנים כאחיו גם בחיידר וגם בבית הכנסת שערי תפילה. כולם מחכים לבר מצווה הגדולה שצערך בסוף בין הזמנים... **עוד באופקים** בבית הכנסת אמרי חיים הנער יהושע דוד הכהן גליק נער לא ימיש מתוך האוהל המפיץ בשמחה.. **בחריש:** במתחם בתי כנסיות בשכונת בצוותא. בבית הכנסת חניכי ק"ק תימן. **בפתח תקווה:** באור ישראל הגדולה והקטנה. באהל אברהם ובשירת מרים. בקהל חסידים. ביוצאי חברון. ובבני ישיבות שבפרי מגדים, ע"י רבי יואל פינהנדר שליט"א. **בראשון לציון:** בישיבת עטרת שלמה. אצל הבחור המופלא בחיר הגידולים של בית השם רבי בצלאל פרידמן שליט"א שהתפילות שלו עושות רושם גדול בשמים: **עוד בראשון לציון:** ברח' דרור 21 /חפץ חיים 1, מניין 'בני תורה', חידר ראשון לציון. **באלעד:** בתפארתה בחוף. ובישיבה של הרב אטינגר,

בכולל של הרב פכטר, במאור שרגא באבן גבירול, ובאחיעזר ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **עוד באלעד:** אם אפשר בבקשה להוסיף בביהכנ"ס משכן משה באלעד שעכשיו הם נמצאים בשיא המגבית הגדולה "ופרצת", למען הרחבת ביהמ"ד, וזכות גדולה לכל אחד לקנות חלק בזה. **בעפולה:** ניתן להשיג את העלון בעמדת אוצר החכמה בבית הכנסת המרכזי אהל משה - גבעת המורה עפולה - בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בעפולה עילית:** בביהכ"נ בני הישיבות רח' רש"י או אצל האיש שזכה דורינו להתכבד בו ונולד לו בת למזל טוב רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **עוד בעפולה עילית:** בביהמ"ד דחסידי ויזניץ וכן בביהכ"נ בית ישעיה רח' יצחק שדה. **ברעננה:** בישיבת חייל אורייתא וכן בעלי מוהר 15 אצל הבחור החכם יאיר זכאי 0533100287, ואצל משפחת זכאי בטלפון: 052-6903395. **בבית שאן:** אצל רבי משה חדש במנין אברכים ברחוב אהבת ישראל בקהלה החדשה בראשות הרב יהושע לייב שכטר שליט"א. וכן אצל רבי יהונתן בכור - בית שאן. וכן אצל הבחור החשוב יעקב בן עזרא מבחירי ישיבת דרכי משה בבית שאן. **עוד בבית שאן** אצל הבחור המופלא שיכול לשבת מאה שעות ברצף וללמוד בהתמדה מרוב שהוא אוהב את התורה והיא מתוקה לו מדבש הבה"ח **אליקו כהן שליט"א**. **בגבעת שמואל:** אצל האברך הגה"צ והנחמד לכל אחד הרב עידן סוקלוד שליט"א בכולל משכן אברהם ויצחק. **ביד בנימין** בישיבת דרכי איש ע"י הבה"ח יצחק מנצור שליט"א מצדיקי הדור. **בעמנואל** בחנות הקלייה של האיש שמשמח את כולם בכל אפשרות משה שאלתיאל. ידידי מרון בן חיים הי"ו בעל הדפוס בישוב במרכז מסחרי בעז"ה התווסף לשלוחות החלוקה בעלות הוצאת הדפוס בלבד. **באילת:** משפחת הלר שדרות ארגמן 28/23 אילת, 0523073434 **בארגנטינה** ישיבת חפץ חיים על ידי הרב היקר והאהוב על כולם רבי שלמה שמה שליט"א.